

C-336/02

Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH

proti

Brangewitz GmbH

(návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Landgericht Düsseldorf)

„Odrody rastlín – Ochranné opatrenie – Článok 14 ods. 3 nariadenia (ES) č. 2100/94 a článok 9 nariadenia (ES) č. 1768/95 – Použitie produktu zberu poľnohospodármi – Spracovatelia – Povinnosť poskytnúť informácie majiteľovi práv Spoločenstva“

Abstrakt rozsudku

Poľnohospodárstvo – Jednotná právna úprava – Ochrana odrôd rastlín – Článok 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 a článok 9 nariadenia č. 1768/95 – Oprávnenie majiteľa práv Spoločenstva požadovať informácie o existencii indícií o spracovaní chráneného produktu spracovateľom

(Nariadenie Rady č. 2100/94, článok 14 ods. 2 a 3; nariadenie Komisie č. 1768/95, článok 9)

Článok 14 ods. 3 šiestu zarážku nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 z 27. júla 1994 o právach spoločenstva k odrodám rastlín v spojení s článkom 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1768/95 z 24. júla 1995, ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 oprávňujú majiteľa práv Spoločenstva k odrodám rastlín požadovať od spracovateľa relevantné informácie, ktoré získal bežným plnením svojich úloh, bez dodatočného zaťaženia alebo nákladov, ak má indície o tom, že spracovateľ s cieľom sadenia spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu, ktorý poľnohospodári získali sadením množiteľského materiálu chránenej odrody majiteľa – inej, než je hybridná alebo syntetická odroda –, ktorá patrí medzi druhy rastlín uvedené v článku 14 ods. 2 nariadenia 2100/94.

V takomto prípade musí spracovateľ poskytnúť majiteľovi požadované informácie nielen o poľnohospodároch, o ktorých má majiteľ indície o tom, že spracovateľ takéto spracovanie uskutočnil alebo zamýšľa uskutočniť, ale takisto o všetkých ostatných poľnohospodároch, pre ktorých spracovateľ spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu získaný sadením množiteľského materiálu príslušnej odrody, pokiaľ mu táto odroda bola oznámená, alebo sa o nej dozvedel iným spôsobom.

(pozri body 54, 66 a body 1 – 2 výroku)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 14. októbra 2004 (*)

„Odrody rastlín – Ochranné opatrenie – Článok 14 ods. 3 nariadenia (ES) č. 2100/94 a článok 9 nariadenia (ES) č. 1768/95 – Použitie produktu zberu poľnohospodármi – Spracovatelia – Povinnosť poskytnúť informácie majiteľovi práv Spoločenstva“

Vo veci C-336/02,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný uznesením

Landgericht Düsseldorf (Nemecko) z 8. augusta 2002 a doručený Súdnemu dvoru 23. septembra 2002, ktorý súvisí s konaním:

Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH

proti

Brangewitz GmbH,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts a S. von Bahr (spravodajca),

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

tajomník: M. Múgica Arzamendi, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. januára 2004,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH, v zastúpení: K. von Gierke, Rechtsanwalt,
- Brangewitz GmbH, v zastúpení: M. Miersch, Rechtsanwalt, za právnej pomoci R. Wilhems, Rechtsanwalt a M. Timmermann, Rechtsanwalt,
- nemecká vláda, v zastúpení: W. D. Plessing a A. Tiemann, splnomocnení zástupcovia,
- holandská vláda, v zastúpení: S. Terstal, splnomocnená zástupkyňa,
- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: G. Braun, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci R. Bierwagen, Rechtsanwalt,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 17. februára 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Predmetom tohto prejudiciálneho konania je výklad článku 4 ods. 3 šiestej zarážky nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 z 27. júla 1994 o právach spoločenstva k odrodám rastlín (Ú. v. ES L 227, s. 1) a článku 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1768/95 z 24. júla 1995, ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 (Ú. v. ES L 173, s. 14).

2 Toto prejudiciálne konanie vyplynulo z vnútroštátneho sporu medzi Staatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH (ďalej len „STV“) a spoločnosťou Brangewitz GmbH (ďalej len „Brangewitz“) v súvislosti s informáciou o uskutočnenom spracovaní produktu zberu chránených odrôd podľa nariadenia č. 2100/94 a/alebo podľa vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré bola Brangewitz ako spracovateľka povinná poskytnúť na požiadanie STV.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Podľa článku 1 nariadenia č. 2100/94 ustanovuje tento predpis systém práv Spoločenstva

k odrodám rastlín ako jedínú a výhradnú formu práv priemyselného vlastníctva Spoločenstva pre rastlinné odrody.

4 Podľa článku 11 ods. 1 tohto nariadenia má nárok na práva Spoločenstva k odrodám rastlín osoba označená ako „šľachtiteľ“, „ktorá odrodu vyšľachtila alebo objavila a vyvinula, alebo jej právny nástupca“.

5 Článok 13 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2100/94 uvádza:

„1. Vlastníctvo práv spoločenstva k odrodám má za účinnok, že majiteľ alebo majitelia práva spoločenstva k odrodám, ďalej nazývaní iba ‚majitelia‘, majú nárok na vykonávanie činností stanovených v odseku 2.

2. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článkov 15 a 16, si nasledujúce činnosti, týkajúce sa množiteľského materiálu odrôd alebo zozberaného materiálu chránenej odrody, ďalej spoločne nazývané iba ‚materiál‘, vyžadujú povolenie majiteľa:

- a) výroba alebo reprodukcia (množenie);
- b) udržiavanie stavu s cieľom rozmnožovania (pestovania);
- c) ponuka na predaj;
- d) predaj alebo iná podoba odbytu;
- e) vývoz zo spoločenstva;
- f) dovoz do spoločenstva;
- g) skladovanie na ktorýkoľvek z účelov uvedených v bodoch a) až f).

Vydanie povolenia majiteľa môže podliehať podmienkam a obmedzeniam ním určeným.“

6 Článok 14 ods. 1 nariadenia č. 2100/94 uvádza:

„Napriek článku 13 (2) a s cieľom ochrany poľnohospodárskej výroby sa poľnohospodárom povoľuje používať s cieľom rozmnožovania (pestovania) na poli na ich vlastnej poľnohospodárskej usadlosti produkt zberu, ktorý získali na ich vlastnej poľnohospodárskej usadlosti sadením množiteľského materiálu odrody inej, než je hybridná alebo syntetická odroda, chránenej právom spoločenstva k odrodám rastlín.“

7 Podľa článku 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 sa toto oprávnenie, takzvané privilégium poľnohospodárov, vzťahuje výhradne na tam uvedené druhy poľnohospodárskych rastlín. Tieto druhy sú zatriedené do štyroch kategórií a to: krmoviny, obilniny, zemiaky a olejniný a priadne rastliny.

8 Podľa článku 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 sa stanovujú „podmienky na nadobudnutie účinnosti výnimky stanovenej v odseku 1 a ochrany oprávnených záujmov šľachtiteľov a poľnohospodárov pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia vo vykonávacích predpisoch podľa článku 114“ na základe určitých kritérií. Medzi tieto kritériá sú zaradené kvantitatívne obmedzenia úrovne poľnohospodárskej usadlosti poľnohospodára, právo poľnohospodára spracovať sám alebo prostredníctvom jemu poskytnutých služieb produkt zberu s cieľom sadenia, povinnosť poľnohospodárov – s výnimkou malých poľnohospodárov – platiť majiteľovi spravodlivú odmenu, ktorá bude zreteľne nižšia než čiastka účtovaná za licencovanú produkciu množiteľského materiálu tej istej odrody v tej istej oblasti a výhradná zodpovednosť majiteľa za sledovanie dodržiavania ustanovení článku 14.

9 Podľa článku 14 ods. 3 šiestej zarážky nariadenia č. 2100/94 patrí medzi tieto kritériá tiež

povinnosť poľnohospodárov a spracovateľov poskytnúť informácie:

„na požiadanie majiteľov im poľnohospodári a prevádzajúci spracovateľské služby poskytnú príslušné informácie; príslušné informácie môžu rovnako poskytnúť aj úradné orgány podieľajúce sa na sledovaní poľnohospodárskej výroby, ak tieto informácie získali bežným plnením ich úloh, bez dodatočného zaťaženia alebo nákladov. Tieto ustanovenia sa vo vzťahu k osobným údajom nedotýkajú legislatívy spoločenstva alebo národnej legislatívy o ochrane jednotlivcov z hľadiska spracovania a voľného pohybu osobných údajov.“

10 Podľa sedemnásteho a osemnásteho odôvodnenia nariadenia č. 2100/94 musí „vykonávanie práv spoločenstva k odrodám rastlín podliehať obmedzeniam ustanoveným v ustanoveniach prijatých vo verejnom záujme... sem patrí aj ochrana poľnohospodárskej výroby... Tento účel si vyžaduje, aby bolo poľnohospodárom povolené použiť produkt zberu na rozmnožovanie za určitých podmienok.“

11 Nariadenie č. 1768/95 v zmysle článku 1 ustanovuje pravidlá a podmienky uvedenia výnimky z ochrany práv do platnosti pre potreby článku 14 ods. 1 nariadenia č. 2100/94.

12 Článok 2 nariadenia č. 1768/95 uvádza:

„1. Podmienky uvedené v článku 1 sa uplatnia pre majiteľa, zastúpeného šľachtiteľom ako aj pre farmára, takým spôsobom, že sa zabezpečia chránené záujmy každého.

2. Zákonité záujmy sa nepovažujú za chránené záujmy ak jeden alebo viac z týchto záujmov sú nepriaznivo ovplyvnené bez možnosti odhadu potreby vytvorenia primeranej rovnováhy medzi každým z nich alebo potreby proporcionálnosti medzi účelom príslušnej podmienky a skutočným účinkom zavedenia.“

13 Článok 9 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1768/95 uvádza:

„1. Podrobnosti príslušných informácií, ktoré podáva spracovateľ majiteľovi v zmysle článku 14 ods. 3 šiesta zarážka základného nariadenia, môžu byť predmetom zmluvy medzi majiteľom a príslušným spracovateľom.

2. Pokiaľ takáto zmluva nebola uzavretá, alebo nie je v platnosti, spracovateľ musí, bez toho, aby boli ovplyvnené požiadavky na informácie v zmysle legislatívy spoločenstva alebo legislatívy členských štátov, na požiadanie majiteľa, poskytnúť príslušné informácie majiteľovi. Tieto položky sa považujú za príslušné informácie:

- a) meno spracovateľa, miesto trvalého pobytu a meno a adresa registrovaného obchodného sídla;
- b) údaj či spracovateľ poskytol služby pri spracovaní zberových produktov na účely pestovania [s cieľom sadenia – *neoficiálny preklad*] jednej alebo viacerých odrôd majiteľa, kde odroda alebo odrody boli spracovateľovi známe [oznámené alebo iným spôsobom známe – *neoficiálny preklad*];
- c) údaj či spracovateľ poskytol takéto služby, množstvo zberových produktov jednej alebo viacerých príslušných odrôd, ktoré boli vyrobené spracovateľom na účely pestovania [s cieľom sadenia – *neoficiálny preklad*] a celkové množstvo získané z takéhoto spracovania;
- d) dátumy a miesta spracovania v zmysle c);
- e) meno a adresa osoby alebo osôb, ktorým boli služby spracovania poskytnuté v zmysle c), a príslušné množstvá.“

Vnútroštátna právna úprava

14 §10a ods. 6 Sortenschutzgesetz 1985 (zákon na ochranu rastlinných odrôd) (v znení z 25. júla 1997,

BGBI. I 1997, s. 3165), ktorý stanovuje pre odrody rastlín chránené nemeckým právnym poriadkom oznamovaciu povinnosť, uvádza:

„Poľnohospodári, ktorí využijú možnosť presievať, ako aj nimi poverení spracovatelia sú povinní informovať majiteľov práv k odrodám rastlín o rozsahu presievania.“

Konanie pred vnútroštátnym súdom a prejudiciálne otázky

15 Z návrhu vnútroštátneho súdu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že STV je združenie majiteľov práv Spoločenstva k odrodám rastlín.

16 STV vyzvala Brangewitz na splnenie oznamovacej povinnosti za hospodárske roky 1997/1998 až 1999/2000 týkajúcej sa spracovania asi 500 odrôd zberových produktov, z ktorých časť je chránená prostredníctvom nariadenia č. 2100/94 a zvyšná časť prostredníctvom vnútroštátneho práva.

17 Keďže STV požadované informácie neobdržala, podala voči Brangewitz žalobu na Landgericht Düsseldorf.

18 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že STV predložila na podporu svojho žalobného návrhu väčšie množstvo vyhlásení zákazníkov Brangewitz o výseve, ako aj faktúry a dodacie listy, ktoré Brangewitz vystavila. Vo faktúrach bolo zaúčtované čistenie, triedenie a lúhovanie každej odrody obilia podľa príslušného množstva. Faktúry obsahovali tiež časť údajov o spracovaných odrodách rastlín.

19 Podľa vnútroštátneho súdu STV uviedla, že z týchto vyhlásení, faktúr a dodacích listov vyplýva, že Brangewitz uskutočnila spracovanie osiva zberových produktov minimálne 71 odrôd rastlín, ktoré sú chránené v prospech majiteľa alebo výhradného nadobúdateľa licencie, ktorého STV poverila výkonom svojich práv. Brangewitz bola teda povinná informovať o uskutočnenom spracovaní osiva zberových produktov.

20 Brangewitz uviedla, že STV nemá všeobecné právo na informácie.

21 Vnútroštátny súd uviedol, že z vyjadrení STV možno síce vyvodiť, že Brangewitz v hospodárskych rokoch 1997/1998 až 1999/2000 bola činná ako spracovateľka minimálne 71 chránených odrôd. Z týchto vyjadrení však nevyplýva, či Brangewitz spracovala všetky odrody, vo vzťahu ku ktorým STV požadovala informácie.

22 STV však uviedla, že podľa článku 14 ods. 3 šiestej zarážky nariadenia č. 2100/94 v spojení s článkom 9 nariadenia č. 1768/95 nie je nevyhnutné, aby z jej vyjadrení vyplývalo, že Brangewitz spracovala všetky odrody, ktorých sa týka žiadosť o poskytnutie informácií.

23 Za týchto okolností sa vnútroštátny súd s odvolaním sa na návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer k rozsudku z 10. apríla 2003, Schulin, (C-305/00, Zb. s. I-3525), po prvé pýta, či vzniká spracovateľovi povinnosť poskytnúť informácie iba vtedy, ak sa vychádza z predpokladu, že spomenuté odrody rastlín spracoval.

24 Ak táto povinnosť vzniká iba spracovateľom, ktorí množiteľský materiál chránenej odrody rastliny spracovali, potom sa nastoľuje po druhé otázka, či sa povinnosť poskytnúť informácie vzťahuje na všetkých poľnohospodárov, pre ktorých spracovateľ uskutočnil spracovanie príslušnej odrody, alebo iba na poľnohospodárov, ktorí sú majiteľovi známi a vo vzťahu ku ktorým majiteľ preukázal, že si nechali u spracovateľa chránené odrody spracovať.

25 Z týchto dôvodov Landgericht rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Treba [článok 14 ods. 3 šiestu zarážku nariadenia č. 2100/94 a článok 9 nariadenia č. 1768/95

vykladať tak, že majiteľ práv k chránenej odrode podľa nariadenia č. 2100/94 môže od spracovateľa požadovať informácie uvedené v týchto ustanoveniach bez ohľadu na to, či existujú indície o tom, že spracoval množiteľský materiál, ktorý je produktom zberu chránenej odrody?

2. V prípade existencie takýchto indícií: Je spracovateľ povinný poskytnúť informácie podľa článku 14 ods. 3 šiestej zarážky nariadenia č. 2100/94... v spojení s článkom 9 nariadenia č. 1768/95... o všetkých poľnohospodároch, ktorým spracoval množiteľský materiál pochádzajúci z konkrétnej chránenej odrody, alebo len o tých, o ktorých má majiteľ práva k odrodám rastlín indície o vykonaní danej aktivity?“

O prvej otázke

26 Prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 14 ods. 3 šiesta zarážka nariadenia č. 2100/94 v spojení s článkom 9 nariadenia č. 1768/95 vykladať v tom zmysle, že oprávňuje majiteľa práv Spoločenstva k odrodám rastlín požadovať od spracovateľa informácie uvedené v týchto ustanoveniach, ak majiteľ nemá indície o tom, že spracovateľ spracoval alebo zamýšľal spracovať produkt zberu, ktorý poľnohospodári získali sadením množiteľského materiálu odrody majiteľa práv Spoločenstva – inej, než je hybridná alebo syntetická odroda –, ktorá patrí medzi druhy rastlín uvedené v článku 14 ods. 2 nariadenia 2100/94.

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

27 STV a nemecká vláda uvádzajú, že majitelia práv k odrodám rastlín majú voči spracovateľom v súvislosti s ich odrodami rastlín rozsiahle právo na informácie. Na podporu tohto tvrdenia sa odvolávajú na znenie a systematiku článku 14 ods. 3 šiestu zarážku nariadenia č. 2100/94 a článku 9 nariadenia č. 1768/95, ako aj na ich účel a cieľ a na zásadu proporcionality.

28 Zo znenia a systematiky nariadení č. 2100/94 a č. 1768/95 vyplýva, že spracovateľ je povinný poskytnúť informácie o spracovaní zberového osiva s cieľom sadenia iba za predpokladu, že majiteľ ho o to požiada.

29 V súvislosti s výkladom spomenutých predpisov STV uvádza, že zmyslom a účelom oznamovacej povinnosti spracovateľa je kontrola údajov poľnohospodárov. Ak by bolo právo majiteľa na informácie voči spracovateľovi obmedzené iba na poľnohospodárov, ktorí získali množiteľský materiál, potom by poľnohospodárov, ktorí neudajú, či uskutočnili výsev zberových produktov, prípadne u koho si nechali osivo spracovať, nebolo možné kontrolovať.

30 K účelu spomenutých nariadení nemecká vláda uvádza, že právo majiteľa práv k odrodám rastlín na informácie voči spracovateľovi nie je právom akcesorickej povahy vo vzťahu k právu na odškodnenie, ale osobitný samostatný právny vzťah medzi majiteľom práv k odrodám rastlín a spracovateľom. Ak by malo byť toto právo na informácie závislé na tom, či majiteľ uvedie konkrétne spôsoby spracovania chránených odrôd rastlín, potom by toto právo iba potvrdzovalo už známe informácie a nebolo by samostatným právom na informácie voči spracovateľovi.

31 K zásade proporcionality STV poznamenáva, že služby spracovateľov, z dôvodu možnosti bez povolenia spracovať zberové osivo chránených odrôd rastlín, ktorú poskytuje nariadenie č. 2100/94, sú výnosným druhom podnikania, ktorým sa dajú docieľiť značné zisky. Vyžiadanie si informácií nemá za následok žiadne mimoriadne náklady ani nadmerne nezaťažuje spracovateľov. Naproti tomu majú majitelia práv k odrodám rastlín podstatne horšiu pozíciu, pretože títo bez zaplatenia licenčných a pestovateľských poplatkov nemôžu vykonávať svoju činnosť.

32 Brangewitz zastáva názor, že je neprimerané sa zameriavať výlučne na činnosť spracovateľa. Spracovateľ je povinný poskytnúť informácie iba vtedy, ak majiteľ práv k odrodám rastlín preukáže, že jeho chránená odroda bola spracovaná na poľnohospodárskej usadlosti spracovateľa. V opačnom prípade by mohli príslušní majitelia práv k odrodám rastlín adresovať všetkým spracovateľom neobmedzený počet žiadostí o poskytnutie informácií.

33 Holandská vláda zastáva názor, že všeobecná zásada, z ktorej nariadenie č. 2100/94 vychádza, sleduje dosiahnutie rovnováhy medzi oprávnenými záujmami poľnohospodárov a spracovateľov na jednej strane a majiteľov práv k odrodám rastlín na strane druhej. Majiteľovi musí byť preto umožnené získať informácie od poľnohospodára alebo od spracovateľa, ak má indície o tom, že množiteľský materiál chránenej odrody bol použitý alebo spracovaný.

34 Komisia uvádza, že spracovatelia nevstupujú do vzťahu s majiteľom ako kupujúci osiva ani ako dlžníci povinní k náhrade. Ako poskytovatelia služieb v zmysle spomenutých nariadení vykonávajú spracovatelia svoju činnosť iba vo vzťahu k poľnohospodárom. Z toho dôvodu by okruh spracovateľov uvedených v článku 14 ods. 3 šiestej zarážke nariadenia č. 2100/94 nemal byť širší ako okruh poľnohospodárov uvedených v tomto ustanovení, pre ktorých spracovatelia vykonávajú činnosť.

35 Z článku 14 ods. 3 šiestej zarážky nariadenia č. 2100/94 a článku 9 ods. 2 nariadenia č. 1768/95, predovšetkým z písmena b) vyplýva, že sa povinnosť poskytnúť informácie vzťahuje iba na tých spracovateľov, ktorí chránené odrody rastlín spracovali a ktorým to bolo známe alebo mohlo byť známe. Je preto povinnosťou toho, kto chcel získať informácie, aby preukázal, že z okolností vyplýva, že spracovateľ chránené osivo spracoval.

Posúdenie Súdnyh dvorom

36 Najprv treba pripomenúť, že článok 13 ods. 2 nariadenia č. 2100/94 týkajúci sa množiteľského materiálu odrôd alebo zozberaného materiálu chránenej odrody vyžaduje pre výrobu alebo reprodukciu (množenie) a pre udržiavanie stavu s cieľom rozmnožovania (pestovanie) povolenie majiteľa práv Spoločenstva k odrodám rastlín.

37 Článok 14 tohto nariadenia, ktoré, ako to vyplýva zo sedemnásteho a osemnásteho úvodného ustanovenia nariadenia, bolo prijaté vo verejnom záujme s cieľom ochrany poľnohospodárskej výroby, predstavuje výnimku z tohto pravidla (pozri rozsudok Schulin, už citovaný, bod 47).

38 Podľa článku 14 ods. 1 môžu poľnohospodári s cieľom rozmnožovania (pestovania) používať na poli na ich vlastnej poľnohospodárskej usadlosti produkt zberu, ktorý získali na ich vlastnej poľnohospodárskej usadlosti sadením množiteľského materiálu odrody, inej než je hybridná alebo syntetická odroda, ktorá patrí medzi druhy rastlín uvedené v článku 14 ods. 2 tohto nariadenia (ďalej len „privilegovaná odroda“).

39 Podľa článku 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 sa podmienky na nadobudnutie účinnosti výnimky stanovenej v článku 14 ods. 1 a ochrany oprávnených záujmov šľachtiteľov a poľnohospodárov stanovia vo vykonávacích predpisoch podľa viacerých kritérií. V tejto súvislosti stanovuje článok 14 ods. 3 v štvrtej zarážke, že „ostatní poľnohospodári (s výnimkou malých poľnohospodárov) sú povinní majiteľovi platiť spravodlivú odmenu“ a v šiestej zarážke, že „poľnohospodári a prevádzajúci spracovateľské služby... poskytnú na požiadanie majiteľov príslušné informácie“.

40 V protiklade s názorom STV zo systematiky článku 14 nariadenia č. 2100/94, s názvom „Výnimka z práv spoločenstva k odrodám rastlín“, ako aj zo znenia článku 14 ods. 3 vyplýva, že šiesta zarážka tohto odseku sa nevzťahuje na všetkých spracovateľov.

41 Keďže článok 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 okrem iného výslovne stanovuje, že podmienky na nadobudnutie účinnosti výnimky odseku 1 tohto článku sa stanovia vo vykonávacích predpisoch, tento článok treba vykladať v súvislosti s týmto odsekom 1, a preto sa nemôže vzťahovať na prípady, v ktorých uplatnenie tejto výnimky neprichádza ani len do úvahy (pozri rozsudok Schulin, už citovaný, bod 52).

42 Z článku 14 ods. 2 nariadenia č. 2100/94 po prvé vyplýva, že táto výnimka sa vzťahuje výhradne iba na tam vymenované druhy poľnohospodárskych rastlín. Z toho vyplýva, ako konštatoval generálny advokát v bode 29 svojich návrhov, že výnimka sa vzťahuje len na tých spracovateľov, ktorí spracovali produkt zberu rastlín vymenovaných v článku 14 ods. 2, pretože výnimku možno uplatniť iba na tieto druhy.

43 Po druhé z práva poľnohospodárov, zakotveného v článku 14 ods. 1 nariadenia č. 2100/94, vyplýva možnosť používať bez predchádzajúceho súhlasu majiteľa produkt zberu získaný z množiteľského materiálu privilegovanej odrody, ich povinnosť na požiadanie poskytnúť majiteľovi príslušné informácie a povinnosť, s výnimkou malých poľnohospodárov, platiť mu spravodlivú odmenu. Týmto je zabezpečená vzájomná ochrana oprávnených záujmov poľnohospodárov a majiteľov práv k odrodám rastlín.

44 Naproti tomu článok 14 ods. 3 druhá zarážka nariadenia č. 2100/94 o spracovateľoch jasne uvádza, že „poľnohospodár môže sám alebo prostredníctvom jemu poskytnutých služieb“ spracovať produkt zberu. Poľnohospodári sú teda tí, ktorí rozhodujú, či služby spracovateľa využijú, alebo či si produkt zberu spracujú sami. Právo spracovateľa uskutočniť spracovanie je teda odvodené od práva poľnohospodára, zakotveného v článku 14 ods. 1, bez predchádzajúceho súhlasu majiteľa vysiať produkt zberu získaný sadením odrody podliehajúcej ochrane.

45 Povinnosť poskytnúť informácie spracovateľa voči majiteľovi práv k odrodám rastlín je ďalej závislá na tom, či poľnohospodár využije výnimku podľa článku 14 ods. 1 nariadenia č. 2100/94 a rozhodne sa pri spracovaní produktu zberu využiť služby spracovateľa.

46 Z toho dôvodu je právo majiteľa vyžiadať si od spracovateľa príslušné informácie podmienené v zásade tým, či spracovateľ uskutoční spracovanie produktu zberu pre poľnohospodára, ktorý využije výnimku zakotvenú v článku 14 ods. 1 nariadenia č. 2100/94, alebo ináč povedané, či spracovateľ pripraví na vysiatie produkt zberu, ktorý poľnohospodár získal sadením z množiteľského materiálu privilegovanej odrody.

47 Za týchto okolností nie je dôležité, ako to uvádzajú STV a nemecká vláda, či spracovatelia vo vlastnom obchodnom záujme spracujú všetky odrody osiva, ktorých spracovaním ich poľnohospodári poverili, vrátane osiva odrôd, ktoré podliehajú právnej ochrane Spoločenstva, alebo či si poľnohospodári na základe geografickej polohy osevných plôch, klimatických podmienok a odbytových príležitostí vedome vyberú odrody a rozhodnú o použití alebo nepoužití produktu zberu.

48 K výkladu článku 9 ods. 2 nariadenia č. 1768/95 možno konštatovať, že toto nariadenie je iba vykonávacím nariadením, ktoré stanovuje podmienky pre nadobudnutie účinnosti výnimky zakotvenej v článku 14 ods. 1 nariadenia č. 2100/94 a že preto jeho ustanovenia nemôžu spracovateľom ukladať viac povinností ako nariadenie č. 2100/94 (porovnaj v súvislosti s poľnohospodármi rozsudok Schulin, už citovaný, bod 60).

49 Nakoniec článok 9 ods. 1 nariadenia č. 1768/95 uvádza, že podrobnosti o príslušných informáciách, ktoré podáva spracovateľ majiteľovi, „môžu byť predmetom zmluvy medzi majiteľom a príslušným spracovateľom“. Preto sa článok 9 ods. 2 prvá veta, podľa ktorej pre prípad, že takáto zmluva nebola uzavretá alebo sa neuplatňuje, „spracovateľ“ musí na požiadanie poskytnúť príslušné informácie „majiteľovi“, musí chápať tak, že odsek 2, ako aj odsek 1 sa vzťahujú iba na dotknutého majiteľa práv k odrodám rastlín a dotknutého spracovateľa (porovnaj v súvislosti s poľnohospodármi rozsudok Schulin, už citovaný, bod 61).

50 Z tej istej myšlienky vychádza článok 9 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1768/95, v zmysle ktorého spracovateľ na požiadanie musí majiteľa informovať, či poskytol služby pri spracovaní zberových produktov s cieľom sadenia jednej alebo viacerých odrôd majiteľa, „kde odroda alebo odrody boli spracovateľovi známe [oznámené alebo iným spôsobom známe – *neoficiálny preklad*]“. Preto sa toto ustanovenie z titulu svojej povahy môže vzťahovať iba na spracovateľov, ktorí spracovali produkt zberu získaný sadením chránenej odrody majiteľa práv Spoločenstva.

51 Na základe uvedeného nie je možné článok 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 a článok 9 nariadenia č. 1768/95 vykladať tak, že majitelia práv k odrodám rastlín sú oprávnení požadovať poskytnutie všetkých príslušných informácií od všetkých spracovateľov.

52 Z článku 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94, predovšetkým z druhej a šiestej zarážky, však vyplýva, že

povinnosť spracovateľa poskytnúť informácie voči majiteľovi práv k odrodám rastlín mu má umožniť, okrem iného pre konkrétny výpočet dlžnej odmeny, preveriť, či a v danom prípade pre aké množstvá uplatnili poľnohospodári výnimku podľa článku 14 ods. 1 vo vzťahu k chránenej odrode a že táto povinnosť spočíva v tom, že spracovateľ je pomocníkom poľnohospodára, ak tento uplatní svoje právo podľa článku 14 ods. 1 nariadenia č. 2100/94.

53 Keďže je ale po prvé pre majiteľa obtiažne uplatniť si svoje právo na informácie z dôvodu, že skúmaním rastliny nie je možné zistiť, či táto bola získaná použitím zberových produktov alebo kúpou osiva, a keďže po druhé, ako to vyplýva z článku 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 a článku 2 nariadenia č. 1768/95, príslušné oprávnené záujmy šľachtiteľa a poľnohospodára musia byť chránené (pozri rozsudok Schulin, už citovaný, bod 63), musí byť majiteľovi práv k odrodám rastlín umožnené požadovať od spracovateľa informácie o privilegovaných odrodách, ak má indície o tom, že spracovateľ s cieľom sadenia spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu získaný sadením množiteľského materiálu tejto odrody. Toto právo má majiteľ bez ohľadu na to, či príslušné odrody boli spracovateľovi oznámené, alebo sa o nich dozvedel iným spôsobom.

54 Na základe vyššie uvedeného treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 14 ods. 3 šiestu zarážku nariadenia č. 2100/94 v spojení s článkom 9 nariadenia č. 1768/95 nemožno vykladať tak, že tieto ustanovenia oprávňujú majiteľa práv Spoločenstva k odrodám rastlín požadovať od spracovateľa informácie uvedené v týchto ustanoveniach, ak nemá indície o tom, že spracovateľ s cieľom sadenia spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu, ktorý poľnohospodári získali sadením množiteľského materiálu odrody majiteľa práv Spoločenstva.

O druhej otázke

55 Prostredníctvom druhej otázky sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v prípade, ak majiteľ práv k odrodám rastlín má indície o tom, že spracovateľ spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu, ktorý získali poľnohospodári sadením množiteľského materiálu odrody majiteľa práv Spoločenstva, treba článok 14 ods. 3 šiestu zarážku nariadenia č. 2100/94 v spojení s článkom 9 nariadenia č. 1768/95 vykladať tak, že toto ustanovenie ukladá spracovateľovi povinnosť poskytnúť informácie o všetkých poľnohospodároch, pre ktorých poskytol takéto služby ohľadom príslušnej odrody, alebo iba o tých poľnohospodároch, o ktorých mal majiteľ práv k odrodám rastlín indície, že spracovateľ pre nich takéto služby ohľadom chránenej odrody poskytol.

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

56 Brangewitz tvrdí, že žiadosť o poskytnutie informácií adresovaná spracovateľovi slúži iba na preverenie správnosti a úplnosti údajov poľnohospodára, pretože majiteľ práv k odrodám rastlín má na uplatnenie svojich práv voči poľnohospodárom, ktorí využívajú jeho chránenú odrodu, k dispozícii viacero možností.

57 Ak by boli majitelia oprávnení žiadať spracovateľov o informácie, získali by tým informácie o poľnohospodároch, ktorí by tieto informácie nemali povinnosť poskytnúť dokonca ani pri paušálnej žiadosti o informácie a tieto informácie podľa článku 8 ods. 5 a 6 nariadenia č. 1768/95 by smeli byť oznámené iba po vystavení plnej moci.

58 STV, nemecká vláda a Komisia tvrdia, že spracovateľ, ktorý osivo chránenej odrody spracoval, má voči majiteľovi povinnosť poskytnúť mu informácie o všetkých poľnohospodároch, ktorí ho spracovaním tejto odrody poverili, a teda nie iba o poľnohospodároch, ktorí boli majiteľovi známi.

59 Holandská vláda zastáva názor, že povinnosť spracovateľa poskytnúť informácie sa musí vzťahovať na všetkých poľnohospodárov, o ktorých má majiteľ indície, že si nechali spracovať osivo tejto odrody u spracovateľa.

Posúdenie Súdnym dvorom

60 Ako vyplýva z bodu 46 tohto rozsudku, je právo majiteľa vyžiadať si od spracovateľa príslušné informácie podmienené v zásade tým, že spracovateľ s cieľom sadenia spracuje produkt zberu, ktorý poľnohospodár získal sadením množiteľského materiálu privilegovanej odrody.

61 Ak je však majiteľ, ako sa uvádza v bode 53 tohto rozsudku, oprávnený požadovať od spracovateľa informácie o privilegovaných odrodách, ak má indície o tom, že spracovateľ s cieľom sadenia spracoval alebo zamýšľal spracovať produkt zberu získaný sadením množiteľského materiálu tejto odrody, potom z toho v zásade vyplýva, že spracovateľ mu v danom prípade musí poskytnúť príslušné informácie o všetkých poľnohospodároch, pre ktorých spracovanie odrody uskutočnil.

62 Ako Komisia uviedla, hoci povinnosť spracovateľa poskytnúť informácie je závislá na tom, či poľnohospodár uplatní výnimku podľa článku 14 ods. 1 nariadenia č. 2100/94 a rozhodne sa využiť služby spracovateľa, viaže sa povinnosť poskytnúť informácie na odrody, ktoré spracoval, a nie na jeho zákazníka, ktorým je poľnohospodár.

63 Tento výklad potvrdzuje článok 9 ods. 2 nariadenia č. 1768/95, podľa ktorého musí spracovateľ na požiadanie poskytnúť majiteľovi príslušné informácie; okrem iného informácie o spracovaní produktov zberu jednej alebo viacerých odrôd majiteľa s cieľom sadenia, množstvo produktov zberu príslušnej odrody spracovaných s cieľom sadenia, čas a miesto spracovania, ako aj meno a adresu osoby, pre ktorú bolo spracovanie uskutočnené. Tieto údaje sú nevyhnutné, ak mal majiteľ len indíciu, že spracovateľ s cieľom sadenia spracoval alebo zamýšľal spracovať produkt zberu, ktorý poľnohospodár získal sadením množiteľského materiálu odrody majiteľa (porovnaj v tejto súvislosti oznamovaciu povinnosť poľnohospodárov, rozsudok Schulin, už citovaný, bod 64).

64 Nariadenie č. 2100/94 však spracovateľom neukladá povinnosť informovať sa o nimi spracovávanej odrode, ku ktorej osivo patrí. O poľnohospodároch, o ktorých majiteľ nemá indície, že spracovatelia pre nich príslušnú odrodu spracovali alebo zamýšľajú spracovať, sú preto spracovatelia povinní majiteľa informovať iba v prípadoch, keď bola odroda spracovateľovi oznámená alebo sa o nej dozvedel iným spôsobom, ako to vyplýva z článku 9 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1768/95.

65 Z uvedeného vyplýva, že ak má majiteľ práv k odrodám rastlín indície o tom, že spracovateľ s cieľom sadenia spracoval alebo zamýšľal spracovať produkt zberu, ktorý získal poľnohospodár sadením množiteľského materiálu odrody majiteľa, potom mu musí spracovateľ poskytnúť príslušné informácie nielen o poľnohospodároch, o ktorých má majiteľ indície, že spracovateľ spracovanie uskutočnil alebo zamýšľal uskutočniť, ale o všetkých poľnohospodároch, pre ktorých spracovanie uskutočnil alebo zamýšľal uskutočniť, pokiaľ mu príslušná odroda bola oznámená, alebo sa o nej dozvedel iným spôsobom.

66 Na druhú otázku treba preto odpovedať tak, že článok 14 ods. 3 šiestu zarážku nariadenia č. 2100/94 v spojení s článkom 9 nariadenia č. 1768/95 treba vykladať v tom zmysle, že spracovateľ v prípade, že majiteľ má indíciu o tom, že spracovateľ produktu zberu, ktorý poľnohospodári získali sadením množiteľského materiálu privilegovanej odrody majiteľa práv, s cieľom sadenia tento produkt zberu spracoval alebo zamýšľal spracovať, musí poskytnúť majiteľovi požadované informácie nielen o poľnohospodároch, o ktorých má majiteľ práv k odrodám rastlín indície o tom, že spracovateľ uvedený produkt zberu spracoval alebo zamýšľal spracovať, ale o všetkých poľnohospodároch, pre ktorých spracovateľ spracoval alebo zamýšľal spracovať produkt zberu získaný sadením množiteľského materiálu príslušnej odrody, pokiaľ mu táto odroda bola oznámená, alebo sa o nej dozvedel iným spôsobom.

O trovách

67 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) v prejudiciálnom konaní rozhodol takto:

1) Článok 14 ods. 3 šiestu zarážku nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 z 27. júla 1994 o právach spoločenstva k odrodám rastlín v spojení s článkom 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1768/95 z 24. júla 1995, ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2100/94, nemožno vykladať v tom zmysle, že tieto ustanovenia oprávňujú majiteľa práv Spoločenstva k odrodám rastlín požadovať od spracovateľa informácie uvedené v týchto ustanoveniach, ak nemá indície o tom, že spracovateľ s cieľom sadenia spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu, ktorý poľnohospodári získali sadením množiteľského materiálu chránenej odrody majiteľa – inej, než je hybridná alebo syntetická odroda –, ktorá patrí medzi druhy rastlín uvedené v článku 14 ods. 2 nariadenia 2100/94.

2) Článok 14 ods. 3 šiestu zarážku nariadenia č. 2100/94 v spojení s článkom 9 nariadenia č. 1768/95 treba vykladať v tom zmysle, že spracovateľ v prípade, že majiteľ práv k odrodám rastlín má indíciu o tom, že spracovateľ produktu zberu, ktorý poľnohospodári získali sadením množiteľského materiálu chránenej odrody majiteľa práv Spoločenstva – inej, než je hybridná alebo syntetická odroda –, ktorá patrí medzi druhy rastlín uvedené v článku 14 ods. 2 nariadenia 2100/94, tento produkt zberu s cieľom sadenia spracoval alebo zamýšľa spracovať, musí poskytnúť majiteľovi požadované informácie nielen o poľnohospodároch, o ktorých má majiteľ indície o tom, že spracovateľ takéto spracovanie uskutočnil alebo zamýšľa uskutočniť, ale takisto o všetkých ostatných poľnohospodároch, pre ktorých spracovateľ spracoval alebo zamýšľa spracovať produkt zberu získaný sadením množiteľského materiálu príslušnej odrody, pokiaľ mu táto odroda bola oznámená, alebo sa o nej dozvedel iným spôsobom.

Podpisy

---

* Jazyk konania: nemčina.